

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
НУРЛАТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘМЗӘ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«01» ноябрь 2023 ел

№ 71

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Әмзә авыл
жирлеге депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, муниципаль берәмлек уставы нигезендә, Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл жирлеге советы депутаты статусы турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында» 2022 елның 10 августындагы 47 номерлы карары үз көчен югалткан дип санарга.

3. Әлеге карарны Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында <http://nurlat.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга һәм жирлек территориясендә мәғлүмат стендларында халыкка житкерергә.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Әмзә авыл жирлеге Советы Рәисе

Ә.Ф.Сафиуллина

Нурлат муниципаль районы
Әмзә авыл җирлеге Советының
2023 елның 1 ноябрәндәге 71
номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл
җирлеге советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы
Әмзә авыл җирлеге Советы депутаты хокукларын һәм бурычларын, шулай ук
депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм
социаль гарантияләренә билгели.

Статья 1. Авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия
Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы
Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, «Татарстан
Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл җирлеге» муниципаль
берәмлеге Уставы нигезендә, әлеге Нигезләмә белән билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын
нәтиҗәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

Статья 2. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган
очраклардан тыш, яңа чакырылыш авыл җирлеге Советында эшли башлаган
көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Татарстан Республикасы Нурлат
муниципаль районының Әмзә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы
белән «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы
Федераль закон нигезендә билгеләнә.

Статья 3. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда
туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкага китү;

3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә эшкә чикләнгән дәрәҗәдә
сәләтле дип тану;

4) суд тарафыннан хэбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;

5) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

7) чит ил гражданының җирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданылыгы йә чит ил гражданылыгы, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе гражданы йә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә чит ил гражданы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайланган булырга хокукы булган чит ил гражданы гражданылыгы булса;

8) сайлаучылар фикере;

9) тиешле җирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә җибәрү;

11) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Авыл җирлегә Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вакытыннан алда вәкаләтләрен туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләренәң вакытыннан алда туктатылуы өчен нигез барлыкка килгән көн-авыл җирлегә Советына әлеге гариза кергән көн.

Статья 4. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның авыл җирлегә Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклығына, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аннан файдаланучы күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвирламасы авыл җирлегә Советы карары белән раслана.

Статья 5. Депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат эшчәнлеген эштәнән азат ителмәгән нигездә башкара, үзенәң депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын

башкару белән бергә алып бара, моңа «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә уставында билгеләнгән очрақлары керми.

Статья 6. Депутат эшчәнлегенә формалары

1. Депутат эшчәнлегенә формалары булып тора:
 - а) авыл җирлегенә Советы утырышларында катнашу;
 - б) авыл җирлегенә Советы комиссияләргә эшендә катнашу;
 - в) авыл җирлегенә Советы каравына авыл җирлегенә Советы карарлары проектларын кертү;
 - г) депутат таләбә кертү;
 - д) депутат мәрәҗәгатен җибәрү;
 - е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;
 - ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданныр хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүнә таләп итеп мәрәҗәгать итү;
 - з) сайлаучылар белән эшләү;
 - и) депутат берләшмәләргә, фракцияләргә һәм депутат төркемнәргә эшендә катнашу;
 - к) территорияль иҗтимагый үзидарәнә оештыруда катнашу.
2. Депутат эшчәнлегенә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставында, авыл җирлегенә Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Статья 7. Депутатның Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Әмзә авыл җирлегенә Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат авыл җирлегенә Советы утырышларында шәхсән катнаша
2. Депутат авыл җирлегенә Советының утырышлар уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр итә, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны авыл җирлегенә Советы Регламенты нигезендә ала.
Авыл җирлегенә Советы утырышында катнашу мөмкин булмаसा, депутат бу хакта алдан ук авыл җирлегенә советына хәбәр итә
3. Депутат хокуклы:
 - 1) авыл җирлегенә Советында комиссиядә һәм тиешле вазифаларга сайланырга һәм сайланырга;
 - 2) авыл җирлегенә советын карау өчен сораулар бирергә;
 - 3) авыл җирлегенә Советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм

авыл җирлеге Советы тарафыннан сайланучы (билгеләненп куела, килештерелә) вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;

4) авыл җирлеге Советының хокукый актлары проектларын хокукый инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;

5) көн тәртибе, фикер алышына торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, карарлар проектларына һәм авыл җирлеге Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) авыл җирлеге Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның, авыл җирлеге Советының хисап яисә контроль астында тотылырга тиешле яисә хисапсыз хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) авыл җирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия булган гражданныр мәрәҗәгатьләрен игълан итәргә.;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) авыл җирлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлегә белән танышырга.

4. Авыл җирлеге Советы утырышында депутат тарафыннан әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр авыл җирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

Статья 8. Депутатның авыл җирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат авыл җирлеге Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

Статья 9. Депутатның авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләренең үз компетенциясе кысаларында бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Депутат авыл җирлеге Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча муниципаль берәмлек чикләрендә булган оештыру-хокукый формаларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә авыл җирлеге Советының Җирле үзидарә органныр һәм вазыйфаи затлары тарафыннан үтәләшен тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат авыл җирлеге Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

Статья 10. Депутат таләбе

1. Авыл җирлеге Советы утырышларында депутат җирле үзидарә органнарына, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, авыл җирлеге Советы төзи яисә сайлана торган башка органнар җитәкчеләренә, авыл җирлеге Советы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә депутат гарызнамәсе белән аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутат мөрәжәгате, ул авыл җирлеге Советы карары буенча депутат гарызнамәсе буларак таныла. Депутат гарызнамәсе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә авыл җирлеге Советы утырышында игълан ителә..

3. Җирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе җибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесе аңа язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап орган җитәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе җибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Гарызнамәнең инициаторы гарызнамәдә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Гарызнамәнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Авыл җирлеге Советы Җирле үзидарә органына, җирле үзидарә органының вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесенә депутат таләбе буенча кабул ителгән карарның үтөлеше турында җирлек советы билгеләгән вакытка язмача җавап бирергә хокуклы.

Статья 11. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате дип депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлегә белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгәтләрән карау

гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгатътә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәжәгатъ жиберелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

Статья 12. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатъләрен карый, гражданны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мөнфәгатъләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кәргән тәкъдимнәрне, шикаятьләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрен дәрәс хәл итүгә ярдәм итә;

гражданны кабул итә;

жәмәгатъчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары җирлек Советы тарафыннан билгеләнгән махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенә җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

Статья 13. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Авыл җирлеге Советы депутаты депутат фракциясе яки уртақ эшчәнлек һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлегенә тәртибе авыл җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 14. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат авыл җирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив

катнашуын тәэмин итә торган бөтен хокукка ия.

2. Авыл җирлеге Советы депутатның сайлау округында, авыл җирлеге Советында эше, авыл җирлеге Советының, аның органнарының карарларының һәм күрсәтмәләренең үтәлеше турында хәбәрән тыңларга хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка җирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүнең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат бирәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләренең вәкилләклә органнары эш тәҗрибәсен, җәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

Статья 15. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча авыл җирлеге территориясендә җирле үзидарә органнарының, предприятие, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул итү хокукынан файдалана.

Статья 16. Депутатның мәгълүмат алу һәм таратуга хокукы

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сакланмый торган яшерен мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукына ия.

Статья 17. Депутатның бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген башкарганда үтәргә Конституция Федераль законнар, Конституция Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы законнары, Ару шөһәрләр, башка муниципаль хокукый актлар;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;

3) даими, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукый формасына, иҗтимагый берләшмәләргә, дөүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санда хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтәргә;

7) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләргә сакларга, шулай ук гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйләү рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә таратырга;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләргә турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләргә турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

Статья 18. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйләү чикләүләре

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутат хокукы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә;

2), түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәясәт партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында (конференцияләрдә) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәясәт партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентына Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә алдан хәбәр итүдән тыш) катнашу;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советы Ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешма гамәлгә куючысы (катнашучы) тарафыннан муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен, муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) түләүсез нигездә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчеләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрен башкаручы Депутат граждан административ яки жинаять эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очраklarыннан тыш) буларак яки административ хокук бозу турында эш буенча катнаша алмый.

Статья 19. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын, шул исәптән әхлак нормаларын да катгый үтәргә тиеш:

1) авыл жирлеге Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үз көченә керә торган башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм гражданнырга карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтү, ихтирамсызлык күрсәтү, ихтирамсызлык белдерү;

3) депутат эшчәнлегенә белән бәйле булмаган максатларда, әгәр бу мөгълүматлар Дөүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итсә, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мөгълүматларны таратырга һәм кулланмаса;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданны эшчәнлегенә шәхсэн яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә депутат статусыннан файдаланмаса;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләр, гаризалар, гамәлләр, шулай ук аның абруена яисә авыл җирлеге Советы абруена зыян китерә алырлык низаглы ситуацияләрдән тыелырга;

6) мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерә ала торган вазыйфаларны башкарганда шәхси кызыксынучанлык туганда, бу хакта авыл җирлеге советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга юнәлтелгән карарларын үтәргә;

7) авыл җирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән Халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә авыл җирлеге Советы кушуы буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

Статья 20. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Бормәт авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, авыл җирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны җинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемент чараларын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та, җинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.